

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2016/17
Subject (*)	Microeconomía e Mercados		Code	611G01012
Study programme	Grao en Economía			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Second	Obligatoria	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Análise Económica e Administración de Empresas			
Coordinador	Barreiro Gen, María		E-mail	maria.gen@udc.es
Lecturers	Barreiro Gen, María Novo Corti, Maria Isabel		E-mail	maria.gen@udc.es isabel.novo.corti@udc.es
Web				
General description	Estudo da microeconomía a nivel intermedio. Baseándose nos coñecementos adquiridos na materia de principios de microeconomía, se trata de ter unha visión do funcionamento dos mercados no marco da teoría económica.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descripción de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.
A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A6	CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A11	CE11Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostren posuir e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da su entorna de traballo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da su área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico

B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
B9	CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
Descibir, analizar e interpretar a metodoloxía económica dirixida ao estudio do funcionamento dos mercados e a competencia entre as empresas a un nivel intermedio, utilizando modelos matemáticos e apoio gráfico, así como resolución de problemas e estudos de casos prácticos.	A1	B1	C1
	A2	B2	C3
	A3	B3	C4
	A4	B4	C8
	A6	B5	
	A7	B6	
	A8	B7	
	A9	B8	
	A10	B9	
	A11		
	A12		
Entender as interrelacións existentes entre as principais variables microeconómicas e como destas deriváanse implicacións sobre a dirección e xestión empresarial.	A4		C1
	A5		C4
	A6		C6
	A7		
	A8		
Fomentar a actitude crítica e transmitir os valores do esforzo, do traballo, da formación continua, así coma do respecto á diversidade, facendo fincapé na importancia, por exemplo, da igualdade de xénero e no coidado da linguaxe.		B9	C4
			C6
			C7
			C8
Saber traballar individualmente e en equipo	A12	B6	C1
	A13		C5
			C7

Contents	
Topic	Sub-topic
1. INTRODUCCIÓN. MERCADOS COMPETITIVOS E EQUILIBRIO XERAL	Lección 1. Introducción. Mercados competitivos e equilibrio xeral

2. O PODER DE MERCADO: MONOPOLIO	Lección 2. Introducción: A decisión de produción do monopolista. O poder do monopolio Lección 3. Costes sociais do monopolio. Monopolio natural e regulación Lección 4. A discriminación de prezos: introdución. Discriminación de primeiro grao. Discriminación de terceiro grao Lección 5. Discriminación de prezos de segundo grao
3. MONOPOLIO BILATERAL, INTEGRACIÓN VERTICAL E RESTRICCIÓNS VERTICAIS	Lección 6. O monopsonio Lección 7. Monopolio bilateral e restriccións verticais
4. A TEORÍA DE XOGOS E A COMPETENCIA IMPERFECTA	Lección 8. Introducción á Teoría de xogos
5. COMPETENCIA MONOPOLÍSTICA E DIFERENCIACIÓN DE PRODUTO	Lección 9. Competencia monopolística: o modelo de Chamberlin Lección 10. Interpretación espacial da competencia monopolística
6. O BENESTAR SOCIAL. FALLOS DE MERCADO. EXTERNALIDADES E BENS PÚBLICOS.	Lección 11. Externalidades, dereitos de propiedade e o teorema de Coase Lección 12. Bens públicos e goberno

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A3 A4 A5 A9 A11 A12 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 C4 C5 C6 C7 C8	17	34	51
Problem solving	A8 A12 B1 B8 C6	15	30	45
Case study	A4 A6 A12 A13 B2 B6 B8 B9 C1	2	4	6
Mixed objective/subjective test	A7 A9 A12 B1 B3 B5 C1	8	8	16
Seminar	A11 A13 B4 C1 C4 C7 C8	4	8	12
Events academic / information	A7 B3 B6	4	4	8
Student portfolio	A7 A9 A10 A12 C3	0	4	4
Personalized attention		8	0	8
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición de contidos por parte do profesorado, que pode responder a formatos diferentes: análises teóricas, resolución de problemas, discusión de casos. Pode estar complementada con medios audiovisuais, así como a introdución de preguntas ou a resolución de problemas ou cuestións teóricas dirixidas ao estudantado, que poderán ter carácter oral ou escrito. A finalidade desta metodoloxía é a transmisión dos conceptos microeconómicos e o coñecemento da materia.
Problem solving	Cuestións teóricas ou prácticas para resolver polo alumnado, que poderán plantexarse no contexto das sesións maxistras, nos seminarios ou ben como traballo persoal do estudantado. Así mesmo, poderase requirir a entrega dos resultados da resolución dos problemas teóricos ou prácticos plantexados, tanto en soporte papel como dixital, a través da entrega directa, mediante a plataforma on-line, do correo electrónico ou de calquera outro sistema indicado polo profesorado.
Case study	Análise, discusión e resolución de supostos teóricos ou prácticos, nos que o estudantado se sitúa ante un problema concreto (caso) que describe unha situación real ou suposta. Valoraránse as solucións propostas polos/as alumnos/as á resolución dos casos plantexados. A execución desta metodoloxía pode ser de xeito presencial ou virtual.

Mixed objective/subjective test	A proba mixta correspóndese co exame oficial. Como alternativa a esta proba mixta final poderanse propoñer probas mixtas intermedias (que poderán ser realizadas de forma presencial ou mediante a plataforma virtual), para que o estudiantado poda ter un seguemento continuo do seus progresos. A superación de todas estas probas mixtas intermedias será equivalente á superación da proba mixta final. A posibilidade de participar nestas probas mixtas intermedias estará suxeita ao cumprimento das condicións establecidas polo profesorado.
Seminar	Traballos individuais ou colaborativos para análise detallada de problemas ou cuestións do contido do temario, que poden requirir unha exposición individual ou grupal do estudiantado, como resposta a problemas prácticos ou teóricos plantexados tanto para a súa resolución previa como para a resolución na aula. Así mesmo pódense realizar seminarios teóricos baseados na exposición de contidos por parte do profesorado.
Events academic / information	Participación (na forma na que sexa indicada) en eventos de tipo científico ou divulgativo, indicados polo equipo docente, con aproveitamento e participación activa acreditada.
Student portfolio	Recopilación estruturada e organizada de traballos pessoais, de carácter teórico ou práctico, realizados ao longo do curso, como evidencias para a adquisición de coñecementos e competencias da asignatura.

Personalized attention

Methodologies	Description
Seminar Problem solving Case study Student portfolio	Atenderase de forma individualizada ao alumnado, para dar apoio e asesoramento nas cuestións plantexadas durante a resolución dos problemas, estudos de casos ou elaboración do portafolios, plantexados tanto nas sesións maxistras como nos seminarios. Así mesmo, o profesorado estará dispoñible para a atención individualizada nas titorías presenciais establecidas ao efecto.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Problem solving	A8 A12 B1 B8 C6	Valoraranse as respostas ofrecidas polo alumnado ás cuestións prácticas plantexadas, que serán entregadas na forma que lle sexa indicada.	15
Case study	A4 A6 A12 A13 B2 B6 B8 B9 C1	Valoraranse as solucións propostas polo alumnado á resolución dos casos plantexados	5
Mixed objective/subjective test	A7 A9 A12 B1 B3 B5 C1	Serán exames que incluírán cuestións teóricas e prácticas que se realizarán durante os períodos oficiais de xaneiro e xullo. Estas probas poden ser realizadas de forma presencial ou on-line. Se realizarán tamén exames de iguais características durante o curso nos que se poderá ir acumulando a puntuación necesaria para superar a asignatura.	70
Events academic / information	A7 B3 B6	Asistencia a eventos de tipo científico ou divulgativo, indicados polo equipo docente, con aproveitamento e participación activa acreditada.	5
Student portfolio	A7 A9 A10 A12 C3	Recopilación estruturada e organizada de traballos pessoais, de carácter teórico ou práctico, realizados ao longo do curso, como evidencias para a adquisición de coñecementos e competencias da asignatura.	5

Assessment comments

A asistencia ás sesións maxistras, así como aos seminarios é imprescindible para poder participar en todas as actividades de avaliación continua ao longo do curso, así como para a realización das probas mixtas que se propoñan. Para superar a asignatura será necesario alcanzar unha calificación de 5 puntos sobre 10, onde 3 puntos deben ser obtidos en proba mixta. Utilizarase a bibliografía recomendada, así como o material posto á disposición dos/as estudantes (entregado nas clases presenciais ou posto á disposición de forma dixital, mediante calquera dos sistemas propostos polo profesorado). Se aconsella que se resolvan sempre todas as dúbidas que xurdan durante o desenvolvemento das sesións, recorrendo á atención personalizada cando fose necesario.

Sources of information

Basic	- Pindyck, Robert S.; Rubinfeld, Daniel L. (2013). Microeconomía (8ª Ed.). Pearson. Prentice Hall - Krugman, P & Wells, R. (2013). Microeconomía. Reverté - Carrasco A. y otros (). Microeconomía Intermedia. Problemas y cuestiones. McGraw-Hill - Fernández de Castro, J.; Tugores, J. (1997). Microeconomía. McGraw-Hill - Frank, Robert H. (). Microeconomía y Conducta (7ª Ed.). McGraw-Hill - Goolsbee, A., Levitt, S. Syverson, C. (2015). Microeconomía. Reverté - Varian, H.R. (1998). Análisis Microeconómico (3ª Ed.). Antoni Bosh - Barreiro-Gen, M. & Novo-Corti, I. en Martínez Fernández et al (eds) (2016). Dixardin (Economía Social y creación de valor: casos prácticos de empresas). Galega de Economía Social
Complementary	- Gracia, Esperanza; Pérez, Rafaela (). Cuestiones Tipo Test de Microeconomía Intermedia. Prentice Hall - Datz, Michael, L.; Rosen, Harvey L. (). Microeconomía. Adison.Wesley Iberoamericana - Fernández de Castro, J.; Duch Brown, N. (). Economía Industrial. McGraw-Hill - Estrin, Saul; Laidelr, David (). Microeconomía. Prentice Hall - Nicholson, Walter (). Microeconomía Intermedia y Aplicaciones. Thomson - Congregado, E. y otros (). Microeconomía. Cuestiones y problemas resueltos. Prentice Hall - Tugores, J.; Fernández de Castro, J. (). Microeconomía: Cuestiones y Problemas. McGraw-Hill - Nicholson, Walter (). Teoría Microeconómica. McGraw-Hill - Puértolas, J y Llorente L. (2013). Microeconomía Interactiva. Pirámide - Schumacher, E.F. (2011). LO pequeño es hermoso. Akal

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Principios de Microeconomía/611G01001

Matemáticas I/611G01009

Matemáticas II/611G01010

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.